

Uchwała nr XXXIII/247/17
RADY MIEJSKIEJ W PRZEDBORZU

z dnia 18 maja 2017 r.

z sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Przedbórz

na lata 2017 – 2019

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 roku poz. 446 zmiany z 2016 roku poz. 1579, poz. 1948) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 roku poz. 697) uchwała się , co następuje:

§1. Przyjmuje się do realizacji Program Wspierania Rodziny dla Gminy Przedbórz na lata 2017 – 2019 stanowiący załącznik niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Przedborza.

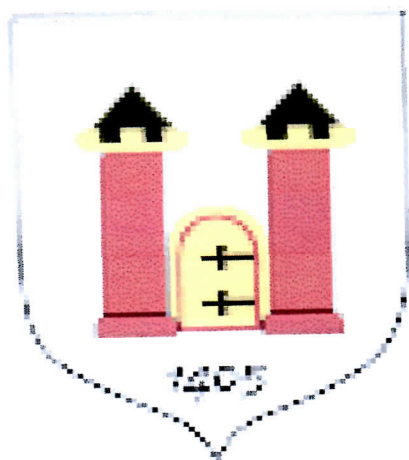
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W PRZEDBORZU

Krzysztof Zawisza

***Program Wspierania Rodziny
dla Gminy Przedbórz
na lata 2017-2019***

Przedbórz 2016

Spis treści

Rozdział I. Wiadomości ogólne	3
1. Wstęp.....	3
2. Diagnoza społeczna.....	4
3. Kultura edukacja i wychowanie.....	6
3.1. Miejski Dom Kultury w Przedborzu.....	7
3.2. Biblioteka Miejska w Przedborzu	8
Rozdział II. Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny.....	10
1. Cele i zadania.....	10
2. Gminny system wspierania rodziny.....	11
3. Koordynator Programu.....	14
4. Odbiorcy Programu.....	14
5. Przewidywane efekty i rezultaty realizacji Programu.....	14
6. Harmonogram realizacji zadań.....	15
7. Realizatorzy Programu.....	17
8. Źródła finansowania Programu.....	17
9. Monitoring i ewaluacja.....	18
10. Podstawa prawna	18

I. Wiadomości ogólne

1. Wstęp

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt. 1 oraz 179 ust. 2 przedmiotowej w/cyt. ustawy, do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Rodzina i dziecko są chronione w ustawodawstwie polskim i międzynarodowym. Art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo, znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Jednym z podstawowych zasad Konstytucji jest ochrona praw rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony państwa.

Rodzina jest pierwszym, najważniejszym środowiskiem w życiu dziecka, dlatego tak ważne jest zachowanie poprawnych relacji między jej członkami.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wspieranie rodziny w odbudowaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych jej członków. Wsparcie rodzin powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Dokonujące się w Polsce zmiany, oprócz pozytywnych skutków, powodują pogłębianie wielu negatywnych zjawisk, takich jak długotrwałe bezrobocie, spadek dochodów ludności, poczucie osamotnienia, czy brak bezpieczeństwa socjalnego, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej. Wiodącym problemem obniżającym poziom życia jest bezrobocie. Trudności ze znalezieniem pracy mają nie tylko osoby bez wykształcenia, ale również osoby wykształcone. Długotrwałe pozostawanie bez pracy oznacza dla rodziny nie tylko brak źródła dochodów, ale pociąga za sobą cały szereg dalszych problemów, takich jak: poczucie krzywdy, frustracji, izolacji społecznej, pogorszenia stanu zdrowia, narastającą agresję w życiu rodzinnym i społecznym oraz wzrost zjawisk społecznie niepożądanych (alkoholizm, narkomania, zażywanie środków psychotropowych i innych).

Wymienione zjawiska bardzo często prowadzą do rozpadu rodziny, a tym samym do coraz większej liczby rodzin niepełnych. Pogłębiają bezradność rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, prowadzą do przemocy w rodzinie. Rodziny te bardzo często znajdują się w kręgu zainteresowania pomocy społecznej, otrzymując wsparcie w Ośrodkach Pomocy Społecznej.

Negatywne zjawiska wynikające z trudności rynku pracy, brak stabilizacji warunków życia i ich drastycznego pogorszenia się, poświęcania mniejszej ilości czasu dla rodziny z powodu konieczności ciągłego poszukiwania źródeł zarobkowania (np. wyjazdy poza granicę kraju), powodują zagrożenia dla rodzin i są źródłem wielu kryzysów. Również brak efektywnego zorganizowania czasu wolnego jest jednym z powodów, które popychają dziecko w tzw. złe towarzystwo.

Pozostanie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone są dzieci.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów

i możliwości oraz zasobów środowiska. Powinna być nakierowana na wsparcie dziecka w rodzinie i środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka. Wsparcie instytucjonalne powinno zostać wprowadzone do rodziny, gdy osoba, jej otoczenie, środowisko lokalne staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 został opracowany w związku z zobowiązującą od dnia 09 czerwca 2011 roku ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. Z 2017 r. poz. 697).

Zgodnie z tą ustawą na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi. Prezentowany przez Gminę program jest zgodny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Przedbórz na lata 2016-2020.

2. Diagnoza społeczna

Gmina Przedbórz to gmina miejsko-wiejska, położona w województwie łódzkim, w powiecie radomszczańskim, w skład której wchodzi 28 sołectw. Na dzień 31.12.2016 roku Gminę Przedbórz zamieszkiwało 3659 kobiet i 3638 mężczyzn, łącznie 7297 osób, w tym 1235 dzieci i młodzieży w wieku do 18 roku życia (źródło: Urząd Miejski w Przedborzu Dział Ewidencji Ludności).

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Przedborzu z końcem grudnia 2016 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy wyniosła 418 osób, w tym 232 kobiety i 186 mężczyzn.

Oprócz kwestii bezrobocia w Gminie Przedbórz występują jeszcze inne problemy społeczne, które w sposób pośredni bądź bezpośredni rzutują na funkcjonowanie rodziny.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Podstawową jednostką organizacyjną samorządu lokalnego w Gminie Przedbórz odpowiedzialną za rozpoznanie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na interwencję socjalną i podejmującą działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych jest Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przedborzu. Ośrodek realizuje zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wyznaczone w sposób szczególny przez ustawę o pomocy społecznej oraz inne przepisy.

Zgodnie z działalnością statutową Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przedborzu realizuje zadania wynikające z odrębnych regulacji prawnych aniżeli ustawa o pomocy społecznej, znajdujących się w obszarze zabezpieczenia społecznego, w tym:

- zadania w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- zadania związane z realizacją usługi asystenta rodziny w zakresie pracy z rodzinami zagrożonymi różnego rodzaju dysfunkcjami wynikającymi z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- zadania związane z realizacją ustawy o dodatkach mieszkaniowych w zakresie przyznawania i wypłacania dodatków mieszkaniowych,
- zadania wynikające z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

W definicji wskazanej w art. 6 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.) rodzina określana jest jako „osoby spokrewnione lub nie spokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i wspólnie gospodarujące”.

Z analizy danych sprawozdawczych prowadzonych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przedborzu wynika, że niezbędna jest praca w zakresie wsparcia rodzin z gminy Przedbórz na różnych płaszczyznach.

W roku 2016 z pomocy finansowej tutejszego Ośrodka skorzystało 465 rodzin.

Powody przyznania pomocy przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Powody przyznania pomocy społecznej

Lp.	Powód trudnej sytuacji	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		ogółem	w tym na wsi	
1.	Ubóstwo	300	181	835
2.	Bezdomność	5	3	6
3.	Wielodzietność	33	25	182
4.	Bezrobocie	206	111	593
5.	Niepełnosprawność	56	29	77
6.	Długotrwała choroba	145	80	300
7.	Rodzina niepełna	23	15	67
8.	Przemoc w rodzinie	0	0	0
9.	Alkoholizm	21	8	35
10.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu nkarne	4	3	4
11.	Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0
12.	Zdarzenie losowe	8	4	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych M-GOPS w Przedborzu

Dane sprawozdawcze pokazują, że problemami najczęściej występującymi w rozeznaczonych środowiskach były: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność, wielodzietność, rodzina niepełna oraz alkoholizm.

Dodatkową formę pomocy dla rodzin stanowią również świadczenia rodzinne przyznawane przez Dział Świadczeń Rodzinnych. Dział ten prócz wsparcia w postaci zasiłków oferuje mieszkańcom naszej gminy możliwość skorzystania z „Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny” upoważniającej każdego członka rodziny wielodzietnej do szeregu zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu ofert handlowych, kulturalnych i rekreacyjnych. W 2016 roku liczba rodzin wielodzietnych, którym Ośrodek wydał Kartę Dużej

Rodziny wyniosła 21, liczba osób, którym wydano Kartę Dużej Rodziny - 86 z tego dla rodziców 31, a dla dzieci 55.

Inny problemem społecznym w obszarze realizacji zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny stanowi bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Z tego powodu w 2016 roku wsparciem asystenta rodziny objętych zostało 10 rodzin, w tym 30 dzieci. Dane te wskazują zatem na realnych odbiorców działań zaplanowanych w niniejszym Programie. Nie można jednak wykluczyć faktu, iż większość rodzin wykazuje wielopropblematowość, co za tym idzie oprócz wspomnianej bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzina boryka się także z takimi sytuacjami, jak ubóstwo, alkoholizm, wielodzietność. Zatem konkretne zadania winny się skupiać przede wszystkim na wielopłaszczyznowym i zindywidualizowanym wspieraniu rodziny znajdującej się w kryzysie.

W sytuacjach, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem pieczy zastępczej i umieszczeniu dziecka poza rodziną biologiczną. Mimo wszechstronnych działań na rzecz dziecka i rodziny, jak również szeroko prowadzonej pracy socjalnej w 2016 roku z terenu miasta i gminy Przedbórz w różnych formach pieczy zastępczej przebywało 5 dzieci w tym:

- 2 dzieci w niezawodowej rodzinie zastępczej,
- 3 dzieci w spokrewnionej rodzinie zastępczej.

Koszt pobytu w pieczy zastępczej wszystkich dzieci, za które ponoszona jest odpłatność 30% i 50% całkowitych kosztów utrzymania w 2016 roku wyniósł 20 375,00 zł.

3. Kultura edukacja i wychowanie

Na terenie Gminy Przedbórz znajdują się trzy placówki oświatowe podległe Burmistrzowi, tj. Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Górach Mokrych, Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Przedborzu oraz przedszkola (Niepubliczne Przedszkole GUMIŚ w Przedborzu z Filią w Górach Mokrych prowadzone przez Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Przedborskiej w Przedborzu i Samorządowe Przedszkole w Przedborzu). Ponadto na terenie Gminy znajdują się dwie Szkoły Ponadgimnazjalne tj. Zakład Doskonalenia Zawodowego przy ul. Częstochowskiej 54 i Zespół Ponadgimnazjalny przy ul. Piotrkowskiej 1.

Przedszkola działające na terenie Gminy Przedbórz w roku szkolnym 2016/2017 objęły łącznie wychowaniem przedszkolnym 190 dzieci (dane UM w Przedborzu za 2016 rok). Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym była nieco wyższa niż w 2015 roku (180 dzieci).

Organizacją życia kulturalnego na terenie Gminy Przedbórz, w tym organizację czasu wolnego mieszkańców z terenu Gminy zapewniają w szczególności Miejski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna w Przedborzu z Filią w Górach Mokrych. Placówki te zajmują się organizacją imprez kulturalnych, rozrywkowych, artystycznych na terenie Gminy Przedbórz oraz odgrywają znaczącą rolę w wychowaniu i kształtowaniu aktywności mieszkańców Gminy, w szczególności aktywności pozaszkolnej dzieci i młodzieży.

Ważnym elementem działalności jest prowadzenie zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży w obszarach zainteresowań, zdolności i pogłębiania wiedzy oraz kształtowania umiejętności spędzania czasu wolnego i promowania zdrowego stylu życia.

Na terenie Gminy Przedbórz ze względów finansowych i lokalowych brak jest placówek wsparcia dziennego. Dzieciom i młodzieży z terenu gminy opiekę, organizację czasu wolnego, rozwój

zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych zapewniają działające na terenie Gminy świetlice, tj. Świetlica Wiejska mieszcząca się w Górach Mokrych oraz świetlice szkolne działające na terenie placówek oświatowych mające charakter opiekuńczy i edukacyjny. Pełnią one znaczącą rolę w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych, są ważną formą pomocy dziecku i rodzinie. W wyżej wymienionych świetlicach dzieci z pomocą opiekunów mogą odrobić lekcje, skorzystać z gier planszowych, stolikowych, które nastawione są na cel wychowawczy, uczestniczyć w zabawach dydaktycznych oraz twórczych, miło spędzić czas w gronie rówieśników oglądając telewizję bądź korzystać z zajęć na świeżym powietrzu. Dzieciom z rodzin, w których nie zawsze „dobrze się dzieje” pobyt w świetlicy pozwala skompensować trudne warunki lub brak zainteresowania ze strony najbliższych. Opiekunowie udzielają pomocy i wsparcia emocjonalnego. Poza świetlicami na terenie Gminy działa przy kościele parafialnym Dom Formacji, w którym dzieci i młodzież mogą przebywać od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych, korzystać z organizowanych przez opiekuna zabaw, z jego pomocą odrobić lekcje.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przedborzu realizując Program Wspierania Rodziny w latach 2017-2019 przy współpracy z burmistrzem Miasta Przedborza i innymi organizacjami powołują placówkę wsparcia dziennego.

3.1. Miejski Dom Kultury w Przedborzu

Miejski Dom Kultury w Przedborzu jest samodzielną instytucją kultury zlokalizowaną w centrum miasta, przy zabytkowym parku i w otoczeniu najcenniejszych zespołów zabytkowej zabudowy mieszkalnej.

Miejski Dom Kultury prowadzi wielokierunkową działalność rozwijającą i zaspokajającą potrzeby kulturalne mieszkańców. Jest instytucją zorientowaną na edukację i kino. Realizowane są tu działania kulturalno-społeczne i edukacyjne adresowane do dzieci i młodzieży w zakresie zapewnienia form spędzania czasu wolnego oraz wzbudzania aktywnego uczestnictwa w kulturze. Każdego roku Miejski Dom Kultury jest współorganizatorem imprez okolicznościowych, tj. walentynki, dzień kobiet, dzień matki, dzień dziecka, mikołajki. Wydarzenia te organizowane są w formie spektakli teatralnych, widowisk czy konkursów. Tradycją stały się Jasełka wystawiane przez dzieci i młodzież ze szkół z terenu Gminy Przedbórz. Dla urozmaicenia programu kilka razy w roku zapraszane są do Miejskiego Domu Kultury grupy teatralne z różnych części Polski. Wystawiane przez nie spektakle adresowane są do dzieci i młodzieży, najczęściej związane z kanonem lektur szkolnych.

W roku 2016 Miejski Dom Kultury w Przedborzu wystawił 15 spektakli teatralnych w wykonaniu artystów z Warszawy, Krakowa i Łodzi. Uczestnikami były dzieci i młodzież z Przedborza oraz gmin ościennych. Dokonano 31 bezpłatnych projekcji bajek i filmów. Dzieci z terenu Gminy Przedbórz mogły skorzystać z prowadzonych przez Miejski Dom Kultury zajęć realizowanych w ramach kół: plastycznego (2 grupy), muzycznego, tanecznego (4 grupy) oraz koła informatycznego, warsztatów pracy twórczej dla dzieci i młodzieży, chóru seniora.

3.2. Biblioteka Miejska w Przedborzu

W 2016 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Przedborzu łącznie z Filią w Górach Mokrych była organizatorem 80 imprez adresowanych do dzieci i młodzieży. W imprezach organizowanych przez obie biblioteki wzięło udział powyżej 1.499 osób.

Tabela 3. Liczba działań i inicjatyw na rzecz dzieci i młodzieży realizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Przedborzu.

Odwiedziny ogółem	Imprezy w bibliotece - osoby	Ilość imprez
MBP w Przedborzu	984 (pow.)	38
Filia w Górach Mokrych	515 (pow.)	42
Razem	1.499 (pow.)	80

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Przedborzu

Miejska Biblioteka Publiczna w Przedborzu w 2016 roku współpracowała z Przedszkolem Samorządowym Przedszkolem w Przedborzu oraz Niepublicznym Przedszkolem „Gumiś” w Przedborzu i Górach Mokrych organizując zajęcia w bibliotece, np. zwiedzanie biblioteki i zabawy połączone z głośnym czytaniem książek przez bibliotekarkę i zaproszonego gościa, szkołami z terenu Gminy Przedbórz, gdzie uczniowie brali udział w „akcjach” typu: rysunek i dekoracje dla biblioteki, konkurs, spotkanie z pisarzem. Biblioteka współpracowała również z Miejskim Domem Kultury w Przedborzu, Stowarzyszeniem Przyjaciół Ziemi Przedborskiej.

Tabela 3. Zestawienie form działalności kulturalno-oświatowej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Przedborzu w 2016 r.

L.p	Nazwa imprezy lub przedsięwzięcia	Ilość imprez	Miesiąc	Frekwencja (liczba osób)
1.	Spotkanie z pisarzem	3	IV	453
2.	Lekcje biblioteczne (różna tematyka)	18	I-X	393
3.	Pogadanki i czytanie bajek	27	IV,V,XII	450
4.	Konkursy różne	1	III-XII	52
5.	Spotkania różne	25	I-XII	Wszyscy, którzy w tym czasie odwiedzili bibliotekę (nie zarejestrowani)
6.	Wystawy różne	6	I-XII	151
	Razem	80	I-XII	1.499 (pow.)

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Przedborzu

Rozdział II. Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Cele i zadania.

Cel główny:

Tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, poprzez zintegrowanie i spójne działanie na rzecz dziecka i rodziny na terenie gminy Przedbórz.

Cele szczegółowe:

1. Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin, które będą możliwe poprzez realizację następujących działań :

- Systematyczną diagnozę rodzin objętych pomocą Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przedborzu.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez realizację następujących zadań:

- udzielenie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki celowe, okresowe, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, pielęgnacyjne, specjalne zasiłki dla opiekuna, stypendia szkolne, świadczenia pielęgnacyjne, świadczenia pieniężne na zakup żywności, świadczenie wychowawcze 500 +),
- finansowanie dzieciom dożywiania w szkole,
- monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia poprzez kontakt i współpracę z placówkami służby zdrowia na terenie gminy Przedbórz.

3. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym, które zapewnią następujące działania:

- wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny,
- podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym,
- organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia,
- umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: prawnik, psycholog, logopeda.

4. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz doprowadzenie do rozwiązania już istniejących, które będą możliwe poprzez realizację następujących działań:

- współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną,
- pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami,
- pomoc rodzinom dotkniętym przemocą,
- zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny
- tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym.

5. Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:

- pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z Gminy Przedbórz. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a w rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego mierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu swoich możliwości i umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

2. Gminny system wspierania rodziny

Na terenie Gminy Przedbórz działają podmioty, które poprzez swoją pracę z dzieckiem, rodziną oraz środowiskiem lokalnym, powinny tworzyć lokalny system opieki nad dzieckiem i rodziną we współpracy z Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Przedborzu, dlatego też program wsparcia będzie realizowany we współpracy z:

1. Urzędem Miasta i Gminy Przedbórz

Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.

2. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Radomsku

Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze.

3. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego (Przedbórz ul. Częstochowska 25) organizowanie, finansowanie i współfinansowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie. Wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży (w tym organizowanie dodatkowych i pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych, kulturalno-oświatowych, sportowych i rekreacyjnych) oraz dorosłych. Podejmowanie czynności procedury Niebieskiej Karty.

4. Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.

5. Asystentem rodziny

W myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystentem rodziny może być osoba, która posiada:

- wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie lub praca socjalna lub wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku uzupełnione szkoleniem z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną i udokumentuje co najmniej roczny staż pracy z dziećmi lub rodziną lub studiami podyplomowymi obejmującymi zakres programowy szkolenia i udokumentuje co najmniej roczny staż pracy z dziećmi lub rodziną, lub wykształcenie średnie i szkolenie z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną, a także udokumentuje co najmniej 3-letni staż pracy z dziećmi lub rodziną;
- nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;
- nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Do zadań asystenta rodziny należy wspieranie rodziny biologicznej mającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz mającej inne problemy powodujące trudną sytuację życiową. W szczególności, zgodnie z art. 15 ustawy, do zadań asystenta rodziny należy: opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym; opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej; udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych; udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych; udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi; wspieranie aktywności społecznej rodzin; motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych; udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej; motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych; - podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny kierownikowi Miejskiego – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przedborzu;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;

- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przedborzu realizując zadania wynikające z Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zatrudnia jednego asystenta rodziny, którego praca koncentruje się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej, w której są dzieci. Najważniejsze w pracy z rodziną jest bezpieczeństwo dzieci. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami życia codziennego. Asystent rodziny pełni rolę osoby towarzyszącej, która przez pewien czas wspiera rodzinę, aby ta w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życia codziennego, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Zachęca rodziców do wprowadzenia zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Współpraca asystenta rodziny ma na celu dążenie do poprawy warunków socjalno-bytowych, ulepszenia relacji w rodzinie oraz pomoc w rozwijaniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę, za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych rodziny oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Praca asystenta rodziny łączy w jednym miejscu wiele różnych działań, wymaga dużej wiedzy dotyczącej pracy z osobami dorosłymi i dziećmi, znajomości lokalnych zasobów społecznych, umiejętności godzenia różnych przekonań.

Tabela 4. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny

Rodziny korzystające ze wsparcia asystenta rodziny	2014	2015	2016	2017
	15	13	10	10

Źródło: Dane M-GOPS w Przedborzu w 2014-2017 r.

3. Koordynator Programu

Koordynatorem programu wspierania rodziny będzie Kierownik Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przedborzu.

4. Odbiorcy Programu

Odbiorcami programu są rodziny mieszkające na terenie Gminy Przedbórz, w szczególności program jest kierowany do:

- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rodzin niepełnych
- rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym,
- rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych i zagrożonych kryzysem, w których występują konflikty, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo i inne negatywne zjawiska zachodzące w rodzinach,
- rodzin dotkniętych przemocą,
- rodzin naturalnych w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

5. Przewidywane efekty i rezultaty realizacji Programu

- sprecyzowana wiedza na temat rodzin wymagających pomocy,
- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny,
- zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców,
- wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny,
- podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży,
- zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny,
- ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby.

6. Harmonogram realizacji zadań

Zadanie	Zakładane rezultaty	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
Cel szczegółowy: <i>Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin</i>				
- wywiad środowiskowy w rodzinach przeżywających trudności, - praca socjalna polegająca na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniechań względem dzieci oraz ocena sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym	- sprecyzowana wiedza na temat rodzin wymagających pomocy,	-M-GOPS w Przedborzu -placówki oświatowe	- liczba osób i rodzin objętych pomocą	2017-2019
Cel szczegółowy: <i>Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny</i>				
-zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia,	- podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny,	-M-GOPS w Przedborzu -placówki	- liczba świadczeniobiorców	2017-2019

<p>-monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia.</p>	<p>-zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych,</p> <p>- uczenie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych</p>	<p>oświatowe</p> <p>- służba zdrowia</p>		
--	--	--	--	--

Cel szczegółowy: Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym

<p>- wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny,</p> <p>- podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym,</p> <p>- organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia,</p> <p>- umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego.</p>	<p>- podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców,</p> <p>-wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny,</p> <p>- podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży,</p> <p>-promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży.</p>	<p>- M-GOPS w Przedborzu,</p> <p>- placówki oświatowe,</p> <p>- Miejski Dom Kultury,</p> <p>- Urząd Miasta i Gminy w Przedborzu</p>	<p>- liczba osób i rodzin objętych pomocą w tym pomocą asystenta rodziny,</p> <p>- liczba dzieci, których pobyt w pieczy jest współfinansowany</p>	<p>2017-2019</p>
--	--	---	--	------------------

Cel szczegółowy: Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz doprowadzenie do rozwiązania już istniejących

<p>- współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną,</p> <p>- pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami,</p> <p>- zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny,</p> <p>- tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym.</p>	<p>- zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zjawiskami społecznymi,</p> <p>- zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców,</p> <p>- wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież,</p> <p>- współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny,</p> <p>- ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste potrzeby i</p>	<p>- M-GOPS w Przedborzu</p> <p>- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,</p> <p>- placówki oświatowe</p> <p>- Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>-Komisariat Policji,</p> <p>- przychodnie rodzinne</p> <p>- Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<p>- liczba osób i rodzin objętych pomocą</p> <p>- liczba programów</p> <p>- liczba uczestników</p>	<p>2017-2019</p>
---	--	--	---	------------------

	problemy.	- psycholog -Punkt Konsultacyjno - Terapeutyczny		
Cel szczegółowy: Dążenie do reintegracji rodzin				
- diagnozowanie i monitorowanie rodziny biologicznej, -zapewnienie wsparcia rodzinie w formie asystenta rodziny, - niwelowanie przyczyn niewydolności wychowawczej rodzin, - współpraca z instytucjami i podmiotami wspierającymi funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny, - udzielanie członkom rodziny pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej, motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.	- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny, - umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji.	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - placówki służby zdrowia, - M-GOPS w Przedborzu, -Sąd Rejonowy w Radomsku, - PUP w Przedborzu	- liczna rodzin obetych pomocą	2017-2019

7. Realizatorzy Programu

Realizatorem programu jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przedborzu przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Miejskim w Przedborzu, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Policją,
- Sądem Rejonowym W Radomsku,
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi na terenie miasta i gminy,
- Zakładami Opieki Zdrowotnej,
- Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Radomsku,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Radomsku
- Strażą Miejską w Przedborzu,
- Miejską Biblioteką w Przedborzu.

8. Źródła finansowania Programu

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Przedbórz, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych.

Źródła finansowania Programu na rok 2017 określone są w uchwale budżetowej Rady Miejskiej w Przedborzu Nr XXVIII/206/16 z dnia 29 grudnia 2016 roku.

Dział 855

Rozdział 85508 – rodziny zastępcze – w wysokości 26.064,00 zł

Rozdział 85504 – asystent rodziny – w wysokości 42.132, 93 zł

Kwoty ujęte w uchwale budżetowej na rok 2017 mogą być niewystarczające na sfinansowanie działań programowych. Zgodnie z art. 197 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej istnieje możliwość otrzymania dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej.

Z uwagi na długofalowość realizacji programu oraz ilości jednostek i organizacji realizujących program, środki finansowe na realizację zadań będą uwzględniane corocznie.

9. Monitoring i ewaluacja

Monitoringiem Programu zajmować się będzie Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przedborzu. Działania będą polegały na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach przedmiotowego programu, we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację. Przedmiotem ewaluacji „Programu Wspierania Rodziny w Gminie Przedbórz na lata 2017-2019” będzie ocena jego efektywności i skuteczności, analiza realnego wpływu Programu na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Badanie ewaluacyjne Programu będą przeprowadzone na koniec jego realizacji. W trakcie realizacji Programu istnieje możliwość dokonywania zmian wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb. Zmiany będą przedstawione Radzie Miejskiej w Przedborzu do zatwierdzenia.

10. Podstawa prawna

1. Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697),
2. Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.),
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 406 ze zm.),
6. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).